

Zdruha namakamy dalši njedostatk w tom, zo móhrljec „wot wonka“ so basni, powědančku abo lajskej hrě někajka politiska wučba abo hinaša aktualnosć přilépi. Brachi tajkeho razu jewja so husćišo w prěnich džělach skoro wšěch našich spisowačelow. Pomału pak so skrući Koło serbskich spisowačelow, a statne srědki zmóžnichu spisowačelam, sej w diskusiji a na seminarach přiswojić nowe dopóznača, nauknyć lěpje wobknježić wšelke stronki formy.

Prěni wupłod kolektiwneho džěla Koła serbskich spisowačelow běchu powědančka zhromadžene w zběrce „Nawrót“ (1951). W samsnym času počachu so přečelne zwizki wuwiwać z Němskim zwjazkom spisowačelow. Na swój kongres w lěće 1950 přeprosychu němcy spisowačeljo prěni raz zastupjerja serbskich spisowačelow.

W běhu dalšich lět njerozwi so serbska literatura tak, kaž běše so to móhlo po „Nawróće“ wočakować. Hdyž tež kmanosće spisowačelow drjestajne rosčechu, hdyž džěla po času nabychu wjetšeje literarnej hódnaty, to tola šěršemu rozwiću literatury zahaći fakt, zo nimale wšitcy serbscy spisowačeljo běchu džeń a bôle přečeženi ze svojim zastojnskim džěлом — zo dale wosta serbske pismowstwo w prěnim rjedže naležnosć po swjatoku. Ličba a kmanosć přeložkow rosčeše, za tworičelstwo pak wjetšinje spisowačelow njezwosta trěbny čas a měr. Ze znatych a wupruwowanych spisowačelow pisachu po wójnje wosebje *Měrćin Nowak* — *Njechorński*, *Marja Kubášec*, *Michał Nawka* a *Jurij Wjela*.

Měrćin Nowak je runje jako moler, tak tež jako spisowačel z mištom, kotryž „ze słowami moluje a z barbami powěda“,